

ВІДКРИВАЄМО НОВЕ СТОРІЧЧЯ: ЗДОБУТКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

наприклад, з проб меліси лікарської. При цьому вибір в якості екстрагенту води очищеної є економічно виправданим.

Авторами (Гемердашев З. А., Милевская В. В., Киселева Н. В., Верниковская Н. А. та ін.) проведений пошук по порівняльній оцінці екстракційної ефективності різних видів екстракції на прикладі шавлії *Salvia officinalis* L. В якості екстрагента використовували воду, нагріту до 100 °С. паралельно готували екстракти із застосуванням методу мацерації, ультразвукового впливу і гідродистілляції. Субкритична вода показала більшу ефективність в порівнянні з метанолом і 70% етанолом, а також гідродистілляцією. Причому на отримання екстракту було витрачено меншу кількість часу, ніж із застосуванням традиційних способів вилучення.

Висновки. Розробка способів екстракції фенольних речовин з лікарської сировини при підвищених температурі і тиску є перспективним напрямком. Але при значному підвищенні температури можливе зменшення концентрацій визначених компонентів в екстрактах трав родини Глухокропівові внаслідок їх можливої деструкції. Тому розробка технології отримання екстракту методом водої екстракції є цікавим вирішенням питання раціоналізації процесу екстракції.

РЕЗУЛЬТАТИ ВИЗНАЧЕННЯ КІЛЬКІСНОГО ВМІСТУ ФЛАВОНОЇДІВ У СИРОВИНІ *MIRABILIS JALAPA* L.

Саррай Дургхам Халід Абед, Горяча Л. М., Журавель І. О.
Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна
lilia4252@ukr.net

Вступ. Флавоноїди – група поліфенолів, які широко поширені у рослинному світі. Переважно вони накопичуються в активно функціонуючих органах, зокрема квітках, листі, плодах, а також у покривних тканинах. Відомо, що флавоноїди відіграють важливі функції у рослинах: приймають участь у окисно-відновних реакціях та важливих процесах, пов'язаних з проростанням, зростанням, запиленням і розмноженням рослин, захищають рослини від несприятливих факторів зовнішнього середовища. Низкою фармакологічних досліджень встановлено капілярозміцнюючу, протизапальну, гепатопротекторну, спазмолітичну, антимікробну, протиалергічну, антитоксичну, гіпотензивну, антиаритмічну, естрогеноподібну, противиразкову активність флавоноїдів.

Вищезазначене свідчить про актуальність та доцільність дослідження флавоноїдів у рослинній сировині.

Мета дослідження. Метою дослідження було визначення кількісного вмісту флавоноїдів у сировині мірабілісу ялапа.

Матеріали та методи. Об'єктом дослідження були трава, листя, стебла, плоди та корені мірабілісу ялапа.

Кількісний вміст флавоноїдів визначали спектрофотометричним методом у перерахунку на рутин.

Отримані результати. Результати визначення кількісного вмісту флавоноїдів у сировині мірабілісу ялапа представлені у таблиці.

Таблиця

Кількісний вміст флавоноїдів у сировині мірабілісу ялапа

Сировина	Вміст, %
Трава	0,38±0,01
Листя	0,42±0,01
Стебла	0,13±0,01
Плоди	0,11±0,01
Корені	0,10±0,01

Висновки. Встановлено, що листя та трава мірабілісу накопичували найбільшу кількість флавоноїдів. Вміст флавоноїдів у стеблах, плодах та коренях був приблизно однаковим та коливався від 0,10 % до 0,13 %.

М'ЯТА ПЕРЦЕВА: ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ КУЛЬТИВУВАННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ СИРОВИНИ

Свірчевська Л.М.

Житомирський базовий фармацевтичний фаховий коледж, Житомир, Україна
svirchevska.liudmyla@pharm.zt.ua

Вступ. Більшість фітопрепаратів на фармацевтичному ринку України виготовляють із дикорослої та культивованої вітчизняної сировини. Згідно з даними Державної служби статистики, в Україні вирощують більше 50 видів рослин, сировину яких використовують у виробництві лікарських засобів. Лідером серед лікарських рослин по кількості виготовлених лікарських засобів є м'ята перцева – 63. Потреби на сировину постійно зростають і надзвичайно актуальним залишається питання розвитку лікарського рослинництва.

Мета дослідження. Провести дослідження з історії селекції м'яти перцевої в Україні і висвітлити сучасний стан і перспективи розвитку її культивування.

Матеріали та методи. Застосовувалися методи дослідження: оглядовий, аналітичний, порівняльний, описовий.

Отримані результати. М'ята перцева (*Mentha piperita L.*) – багаторічна трав'яниста рослина висотою до 30–55 см з характерним ароматним запахом і охолоджувальним смаком. Наявність майже стерильних квіток підтверджує факт гібридного походження рослини. В Україні офіційно використовують лише культивовану сировину м'яти перцевої, яка отримана шляхом схрещування дикорослих видів м'яти водяної (*Mentha aquatica L.*) і м'яти колосистої (*M. spicata L.*). Розмножується вегетативним способом: відрізки кореневищ, сланких пагонів і вкорінені відростки.

Етерна олія м'яти перцевої містить ментол, спектр фармакологічної дії якого надзвичайно різноманітний і включає спазмолітичну, протизапальну, заспокійливу, тонізуючу, дезодоруючу, відхаркувальну, освіжаючу, жовчогінну та інші дії.

Про використання м'яти відомо ще з давніх часів. Особливо цінували її в Стародавньому Римі; як лікарську і ефірно-олійну рослину використовували древні єгиптяни і греки. Та батьківщиною її вважають Англію, де вона була виведена шляхом гібридизації диких видів – чорної і білої англійської перцевої м'яти (*f. cubescens Camus, f. pallescens Comus*)